

Internet v knihovnách - zdroj informací nejen pro čtenáře

Dana Novotná

Díky probíhajícímu Programu internetizace knihoven se počítače a připojení k internetu dostávají i do malých neprofesionálních knihoven. Prvořadým cílem celého programu je samozřejmě poskytnutí přístupu na internet čtenářům, a ne vždy si pracovníci těchto knihoven uvědomují, že internet se může stát vydatným pomocníkem také pro ně.

Internet může sloužit jako cenný zdroj nejrůznějších odborných informací z oblasti knihovnictví (viz níže uvedený výběr adres), ale nabízí se i jeho ryze praktické využití při často se opakujících a přitom poměrně složitých a časově náročných činnostech, jako je zpracování a následné zpřístupnění fondu knihovny a výběr a nákup nových publikací.

Malé knihovny často samy ani nekatalogizují, ale vytvářejí různé soupisy či seznamy fondu, jejichž další využití je velmi diskutabilní. Daleko užitečnější a přitom méně časově náročné by bylo využití internetu a na něm vystavených on-line katalogů jednotlivých veřejných knihoven nebo souborných katalogů pro přebírání kvalitních profesionálně vytvořených záznamů, které navíc umožňují i uživatelům příjemnější a komfortnější vyhledávání literatury podle mnohem většího počtu hledisek. Navíc tím, že knihovník využije elektronické katalogy dalších knihoven nejen pro svou vlastní práci, ale zpřístupní je také samotným čtenářům, může jim i v tom nejmenším místě nabídnout daleko víc než omezený fond své vlastní knihovny. Předpokladem pro přímé stahování záznamů je ovšem zakoupení alespoň základní verze (resp. modulu) některého automatizovaného knihovního systému, alternativou by mohlo být i zapojení knihovny do regionálního knihovního systému CLAVIUS REKS (*bližší informace in: Čtenář, č. 2/2006, s. 47-50*). S případnými dotazy se mohou pracovníci malých knihoven obracet jako vždy na příslušnou pověřenou nebo krajskou knihovnu.

Další oblastí, kde se využití internetu přímo nabízí, je doplňování fondu novou literaturou. Dají se zde najít například informace o různých knižních trzích i přímo stránky internetových knihkupectví, kde je možné buď knihy rovnou zakoupit, nebo alespoň získat informace o nových publikacích, které jsou v prodeji.

Další užitečné informace o práci s internetem se pracovníci malých knihoven dovědí na připravovaném vzdělávacím semináři Internet v knihovnické praxi (*bližší informace in: U nás, č. 2/2006, s. 46* <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=713>).

Příklady některých zdrojů informací k uvedeným oblastem

Informace z oblasti knihovnictví obecně:

portál o českých knihovnách *KNIHOVNY.CZ* <http://www.knihovny.cz> - informuje širokou veřejnost o knihovnách, jejich službách a možnostech, které knihovny nabízí pro kteréhokoliv obyvatele ČR; webové stránky *Národní knihovny ČR* <http://www.nkp.cz>, oddíl Služby, část Pro knihovníky - je zde možné nalézt např. podrobné informace pro knihovny, o meziknihovních službách či adresář knihoven; elektronické knihovnické časopisy - např. *Ikaros* <http://www.ikaros.cz> nebo *Knihovnický zpravodaj*

Vysočina <http://kzv.kkvysociny.cz/> ;

webové stránky *Knihovnické konference, semináře, vzdělávací akce* <http://www.stk.cz/Akce/> s nabídkou nejrůznějších akcí pro knihovníky na území celé ČR.

Elektronické katalogy a portály:

portál *Jednotná informační brána (JIB)* <http://www.jib.cz> - umožňuje uživatelům z jednoho místa jedním vyhledávacím rozhraním využívat různé české a zahraniční informační zdroje (katalogy knihoven, souborné katalogy, bibliografické a plnotextové databáze apod.);

souborné katalogy - např. *Souborný katalog ČR CASLIN* <http://www.caslin.cz> nebo *Souborný katalog SKAT* <http://www.skat.cz> ;

on-line katalogy jednotlivých veřejných knihoven - např. Národní knihovny, krajských a městských knihoven.

Nákup literatury:

knižní veletrhy - např. *Podzimní knižní veletrh Havlíčkův Brod* <http://www.hejkal.cz/trh> nebo *Mezinárodní knižní veletrh Svět knihy Praha* <http://svetknihy.cz> ;

internetová knihkupectví - např. <http://www.knihy.cz> ; <http://www.knihservis.cz> ; <http://www.kosmas.cz> ; <http://www.studovna.cz> ; webové stránky jednotlivých nakladatelství a jejich internetové obchody.